

anbefalet alle Partier at tage denne Sag rent forretningsmæssigt, lade Tallene være afgørende og lade dem være afgørende under et ganske særligt Hensyn til de mindre bemidlede Forbrugere her i Landet. Jeg kom ind i Rigsdagen med den særlige Opgave at fremme en Toldreform under Hensyn netop til vort Lands småe Hjem, og jeg tror, at jeg har gjort min Pligt. Hvad enten Sagen lykkes eller mislykkes, gaar jeg i alt Fald herfra med et rent Skjold; man vil ikke med Rette fra nogen Side kunne bebrejde mig Frafald, Omskiftning eller Svigten af gamle Standpunkter.

Naar der nu spørges: Overdrive Frihandelsvennerne ikke Toldspørgsmaalets Betydning? Kan man ikke være en brav og frisindet Mand uden at tro paa Frihandel? Saa vil jeg svare i Dag, som jeg har svaret mange Gange før: „En Mand, der af *Overbevisning* er Protektionist, kan aldrig være en god Demokrat.“ Der gives Folk, hvis private Virksomhed er ordnet paa en saadan Maade, at de saa at sige leve af, deres Eksistens er afhængig af Toldbeskyttelsen, jeg tilgiver altid med den største Redebonhed den Slags Folk deres protektionistiske Ønsker. Men der er stor Forskel paa at tage et saadant Standpunkt og paa principmæssig at stille sig paa Protektionismens Standpunkt, og jeg gentager: En Mand, der af *Overbevisning* er Protektionist, kan aldrig nogen Sinde være en god Demokrat. Hjørneste- nen i enhver fri Forfatning er Skattebevil- lingsretten, men saa snart man gaar med til gennem Toldbeskyttelsen at etablere private Skattepumpbeværker rundt omkring i Landet, løsnæs Hjørneste- nen i den fri For- fatning. Lovgivningsmagten bliver da ikke, hvad den bør være, et Værn for Retfæ- dighedens Haandhævelse i alle Samfunds- forhold, men Statskassen og Toldtariffen blive en Tvillingtønde med een Tap, som man fra alle Sider trænger sig sammen om for at faa Andel i Plyndringen. Af alle det ægte, uforfalskede Frisinds Fjender er Protektionismen den farligste og den vær- ste, fordi den, hvor den en Gang faar Ind- pas i Sindene, vokser sig stærkere og mæg- tigere Dag for Dag. Gennem Aktiesel- skaber og paa anden Vis spredes Toldbe- skyttelsens Udbytte i stadig større Kredse af de velhavende og indflydelsesrige Bor- gere. Medens vi Frihandelsvenner kæmpe for Principper, der gavne Mængden, kæmpe Protektionisterne for Privilegier, der gavne dem selv. En Professor har en Gang ud- talt, at en Protektionist, der kan tjene 100

Kr. gennem en Toldskat, raaber højere end 100 Forbrugere, der hver betaler ham 1 Kr.

Naar man nu vil sige til mig: Der- som Venstrereformpartiet ikke med sin gode Vilje vil gaa Protektionismens Ærende, — og det indrømmer De jo selv — hvor- ledes kan De da forklare deres Paastand om, at der er foregaaet et Omslag i Par- tiets Stilling til Toldspørgsmaalet? Jeg vil herpaa svare til Tinget, ligesom jeg svarede nede i Slagelse: Aarsagen maa sø- ges i Mangel paa Forstaaelse af Told- spørgsmaalets Betydning. Jeg er forberedt paa, at denne Beskyldning vil blive afvist med Protest, for ej at sige med Indignation, man vil tilraabe mig: Bilder De Dem ind at være den eneste, der forstaaer sig paa Toldspørgsmaal? Jeg vil herpaa svare, som jeg ogsaa uopfordret svarede i Sla- gelse: Det gælder for de allerfleste Men- nesker, at vor Viden er meget ringe i For- hold til vor Uvidenhed. I ingen Periode af mit Liv er denne Sandhed gaaet op for mig i højere Grad, end siden jeg kom her ind i Rigsdagen, hvor jeg Gang efter Gang har opdaget beklagelige Huller i min Vi- den. Men der er et Spørgsmaal, som jeg igennem mange Aars ihærdigt Arbejde har sat mig grundigt ind i, og det er Told- spørgsmaalet. Naar en Mand, uanset om han staaer højt eller lavt i Samfundet, om han er Partileder eller menig Mand, staaer op og taler om Toldsager, kan jeg, inden den Mand har talt i 10 Minutter, se igen- nem ham, som om han var lavet af Glas. Jeg kan aldeles bestemt sige, om den Mand kun rumler med løse, tillærte Tale- maader, eller om han i Virkeligheden har sat sig ind i den Sag, han taler om. Told- spørgsmaalet er kun et enkelt Spørgsmaal, det indrømmer jeg, men det er et overor- dentlig vigtigt Spørgsmaal. Jeg tror imid- lertid, at enhver Mand, der har sat sig grundigt ind i andre Spørgsmaal paa lignende Maade, som jeg har sat mig ind i Toldspørgsmaalet, vil kunne se igennem en optrædende Taler paa lignende Maade som jeg. Jeg tror, at det ærede Medlem for Køge (Alberti) vil, naar en Lægmand op- træder og producerer sig i den højere Jura, kunne sige, om den Mand i Virke- ligheden har noget bagved sine Ord eller ikke. Jeg tror, at det ærede Medlem for Valby (Oscar Hansen) vil kunne gøre det samme, naar en Mand, der er Lægmand, optræder og taler om Indernes og Kine- sernes Filosofi. Jeg tror, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (C. Hage) vilde kunne gøre det samme,